

Schandorff Vang, stjóri á Saké:

Stongið virki ið ikki lúka krøv til hagreiðing av aldum fiski

— Hovdu krovini til hagreiðing av alifiski skula verið fylgd, so hovdu tey flestu hagreiðingavirkini í dag verið stongd skrivar Schandorff Vang, stjóri á Saké í hesi greinini. Og viðari sigur hann:

— Tá øll lið eru so framfús at tosa um »góðsku fram um alt«, hví hugsa tey einstoku liðini so ikki um at gera brúk av teimum bestu møguleikunum fyri at fáa góðan fisk á marknaðin spyr hann.

— Hví ikki lata fiskin hagreiða á einum virki, sum hevur flest allar møguleikar eftir reglugerðini? Væl at merkja eru tey fá í dag, men tey fáu, sum eru til, hovdu so reiðiliga klárað at hagreiðt allan alifiskin. Onkur spyr so, hvat við teimum, sum ikki lúka krovini? Stong tey, og ongantið ov skjótt skrivar Schandorff Vang m. a. í greinini

Hesa seinastu tíðina hava vit hoyrt eitt sindur um vánaliga góðsku á okkara útfluttu fiskavørur, kanska ikki so nógv um alifiskin, men hann er so sanniliga eisini fyri skoti.

Fiskasolurnar — í hvussu so er tann vit hoyra mest til — hevur fingið ikki heilt ótyðandi klagar um góðskuna. Hetta ger, at ein litil ósing tekur seg upp um betri góðsku og

tey flestu liðini í framleiðsluni loypa framav og deila óført um hetta.

Tað, eg ætlaði at bera fram her er um alifiskin. Eitt er vist, onkur vil taka hetta illa upp, meðan aðrir

vilja halda hetta vera ein sjálvfylgja.

Hvat verður gjørt í dag?

Alarin skal undir tóku og hevur fingið tey neyðugu grønu ljósin. Hann fær ringin inn undir bryggju/brúgv og turkar so nógv sum gjørligt fyri lættari at fáa fatur á fiskinum. Nógvir glupar í dag siggja út sum harra Guð veit. Tað einasta, sum umræður, er at fáa so nógv í glupin hvørja ferð, at tokan er skjótt liðug. Alifiskurin verður koyrdur í eitt kar við nokrum faum litrum av vatni og so verður CO₂ sett til fyri at doyva fiskin áðrenn blóðing. Fiskurin brestis so nógv, at neyðugt er kanska at leggja lok á so num. Er tað undir kaffitið kann fiskurin møguliga liggja í CO₂ til eftir kaffitið, umleið hálvan tíma.

Fiskurin verður nú blóðgaður og blakaður í eitt annað kar, helst við vatni i, so hann kann utbløða. Ofta stendur hetta kárið uttan vatnútskiftan og er vatnið so reytt, at tú ikki sær fiskin í karinum. Er møguleiki fyri at seta kárið beinleiðis á flutningsakfarið verður hetta gjørt, men er ikki so, skal fiskurin møguliga blakast enn einaferð yvir í eitt annað kar og nytt vatn verður sett til — og í onkrum føri eitt sindur av isi.

Alt hetta verður gjørt so virkið, sum skal hagreiða fiskin kann hava vøru at arbeiða við kl. 0800. Vøran kemur til virkið við flutningsakfarinum og kann ein tá meta um hvussu forarin á akfarinum hevur koyrt. Kanska liggja fleiri fiskar í lastini, tí kárið hevur verið ov fult, einki lagt omanvir kørin og onkur fiskur er farin úr, tá forarin tók eitt sving. A virkinum verða kørini tikin av akfarinum og sett á okið uttan fyri virkið, tí plass er einki innandura.

Fiskurin verður nú blóðgaður og blakaður í eitt annað kar, helst við vatni i, so hann kann utbløða. Ofta stendur hetta kárið uttan vatnútskiftan og er vatnið so reytt, at tú ikki sær fiskin í karinum. Er møguleiki fyri at seta kárið beinleiðis á flutningsakfarið verður hetta gjørt, men er ikki so, skal fiskurin møguliga blakast enn einaferð yvir í eitt annað kar og nytt vatn verður sett til — og í onkrum føri eitt sindur av isi.

Alt hetta verður gjørt so virkið, sum skal hagreiða fiskin kann hava vøru at arbeiða við kl. 0800. Vøran kemur til virkið við flutningsakfarinum og kann ein tá meta um hvussu forarin á akfarinum hevur koyrt. Kanska liggja fleiri fiskar í lastini, tí kárið hevur verið ov fult, einki lagt omanvir kørin og onkur fiskur er farin úr, tá forarin tók eitt sving. A virkinum verða kørini tikin av akfarinum og sett á okið uttan fyri virkið, tí plass er einki innandura.

Fiskurin verður nú blóðgaður og blakaður í eitt annað kar, helst við vatni i, so hann kann utbløða. Ofta stendur hetta kárið uttan vatnútskiftan og er vatnið so reytt, at tú ikki sær fiskin í karinum. Er møguleiki fyri at seta kárið beinleiðis á flutningsakfarið verður hetta gjørt, men er ikki so, skal fiskurin møguliga blakast enn einaferð yvir í eitt annað kar og nytt vatn verður sett til — og í onkrum føri eitt sindur av isi.

Fiskurin verður nú blóðgaður og blakaður í eitt annað kar, helst við vatni i, so hann kann utbløða. Ofta stendur hetta kárið uttan vatnútskiftan og er vatnið so reytt, at tú ikki sær fiskin í karinum. Er møguleiki fyri at seta kárið beinleiðis á flutningsakfarið verður hetta gjørt, men er ikki so, skal fiskurin møguliga blakast enn einaferð yvir í eitt annað kar og nytt vatn verður sett til — og í onkrum føri eitt sindur av isi.

Myndugleikarnir attu — ongantið ov skjótt — at farið undir kanningar av hagreiðingavirkjunum, sum taka imóti aldum fiski, heldur Schandorff Vang, ið er stjóri á Saké í Hosvik

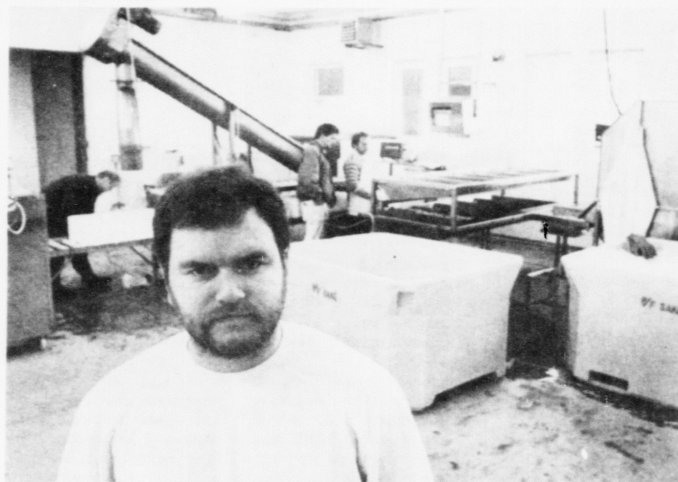
kemur kanska beinleiðis úr einum grotbroti ella úr einum runudiki onkustaðni. Tað einasta, ið verður gjørt er, at plattarnir verða settir á akfarið og fer tað avstað. Er forarin ein umhugsin skilamaður, ja, so spular hann tað dust og annað, sum er komið á plasthettarnar undir flutninginum, av, áðrenn hann fer víðari.

A havnarokinum kunnur so plattarnir standa úti til teir verða lossaðir um borð. Hvussu vøran so verður goymd umborð á skipinum og víðari niður til marknaðin í Tysklandi, Hollandi, Spania ella hvar tað nú er, ja, tað skal eg ikki leggja meg alt ov langt úti, men ikki er óhugsandi, at sami framferðarhættur kann verða undir øllum flutninginum.

Fyri at taka saman um hetta fyrsta pettið, so havi eg við vilja gjørt nógv av og sett ein stóran part av øllum tí ringa saman undir einum, MEN eg eri visur i, at ØLL hesi punktini taka seg upp hjá flestu virkjum í dag, ja, kanska tey flestu punktini hjá onkrum einstøkum virki.

Hann kann so gerast?

Tað fyrsta vit kunnu gera er at fara hóvliga fram á tókustaðnum. Tað vil so verða, tí her byrjar alt. Fiskurin átti ikki at verði so nógv trongdur í ringunum i so langa tíð. Alarin tekur kanska ein heilan ring umleið 10 tons og tá er onkur fiskur, sum verður síðstur og hevur kanska verið alt ov leingi trongdur og merkt gluprondin á síðu sína fleiri ferðir. Hæddi tað ikki verið

Eitt av hagreiðingavirkjunum í landinum, sum burturav er bygt til at hagreiða alifisk, er Saké í Hosvik

